

Naročnina: doma na skupni naslov mesečno 2 D., na posameznoga 2 Din. 50 par.

V inozemstvo mesečno 6 Din. Z M. Listom, M. Ogracekom i kalendarnim letno 100 Din.

Plačati se mora bar mesečno naprej.

Štev. položnice 11806.

Rokopisi se ne vračajo.

NOVINE

SLOVENSKE KRAJINE

Vredništvo v D. Lendavi
hš. 67, uprava v Črensov-
cih, Slov. Krajina.

Cena oglasov:
Din. 100

Popust po dogovori.

Pismo našim v tujini.

Oj le šumi gozd nad nami,
senčni gozd na tujih tleh —
zdi se mi, da pesem z nami
poješ o nekdanjih dneh.

Vas, ki živite po Franciji bi se rad spomno, Vas, ki si iščete krčjo po drugij državaj. Premalo je naše Prekmurje, da bi nas preživelo na svoji zemlji. Pa itak si nam drago, kak vsakšemi drugomi.

Vsakše sprotoletje se odpravljajo novi transporti našij delavcov. Mladi dečki najlepšij let, dikličke v cveti mladosti, tudi mladi očevje in matere idejo za zaslužkom. Francija nam je postanola „oblublena dežela, ge se cedita med in mleko“.

Raztrgani i siromaški idejo, a ništerni se vračajo z lepimi pejneci. So pa tudi takši, ki se vračajo ravnotakši kak so šli v Francijo. Veseli idejo ništerni, čeravno so siromaški, a vnogi se vračajo žalostni, čeravno s pejneci. Ne je vse bogastvo, nej so vse pejneci — mladostna sreča, nedužno srce sta dosta več vredna kak bogastvo vsega sveta. Vnoge, posebno mlade, to zapela. Beži za srečom, ki se njemi odmika vsikdar bole, a nazadnje vidi, da je šo ravno v nasprotno stran. I takšij je na žalost dosta. Pozabi na opomine svoje drage matere, ki ga je šče v mladij, detinski letaj vodila po pravoy poti. Sam svoj vrt sem, si misli, što de mi ravnao. A pride za tem spoznanje, pa je že kesno. „Ah, mladost se nikdar več ne vrne“ spevle znabiti takši ali takša mladenka. Ne misli pa pri tom na sebe, na svojo usodo, na svojo zgubleno mladostno srečo.

Ne misli dragi ali draga, ki šteš te rendice, da to vala za vse. Bog ne daj. So tudi idealni mladenci, mladenke, ki so kak cvet na travniki šli i se vračajo ravno takši. Njihov cvet se je šče mogoče lepše razcveto, čeravno je bio med trnjom in osidom, čeravno so pihali tudi mrzli vetrovi. Tej ti naj bodo za vzgled. — Pa boš pravo ali pravila sama pri sebi: to so takši šušleki, ka ne vupajo v družbo. Celi teden dela, v nedelo pa spij ali pa šte. Jaz sem pa mlada, vesela i sem pri takšij ludej, ka moram z njimi na veselice, na prireditve i jaz že gučim francuski bole kak slovenski. Vsi tej izgovori, draga bralka, te ne opravičijo. Prijatele maš, dokeč vidijo v tebi nedužen cvet bele lelije. A kda ovejne te mladostni čar, je tudi prijatelstva konec. Kelko je že takšij slučajov i kelko šče bo, to zna samo Bog. A edno pa znamo tudi mi, dokeč boš mela samo svojega najbolšega prijatelja, ki te v istini lübi z onov lübeznijov, kak lübi mati svoje dete, dotečas se ti nej trbej bojati za svojo srečno in nedužno mladost. — I šteri so tej prijatelje? Najbouši, ki te vsigdar gleda, je Bog. I na toga najmenje misliš. Tě te razmi tudi slovenski. Zvün toga jij maš več drugij menšij, ki te samo opominajo na Najboušega i to so dobre knige, dobri časopisi, Gvišno maš s sebov molitveno knigo. Mogoče tudi Marijin list ali Novine. Tem prijatelom zavupaj svoje skrivnosti i srečna boš.

V svojem materinskem jeziki boš se lejko pogovarjala z vsemi. Spominala se boš na domače kraje, na brate in sestre, ki ravno tak mislijo na tebe. Na mater, ki gvišno moli za svojo hčer, naj se srečna i vesela povrne. I pesem, štero sam ti napisao v začetki, de ti kak lepi pozdrav i spomin na svojo lepo, čeravno siromaško, Slovensko krajino.

* * *

Pesem iz tujine.

Gruda domača,
v tujini te zrem,
O, zemlja domača,
ker k tebi ne smem.

Politični pregled.

Domača.

Organizacija JRZ, to je nove Jugoslovanske radikalne zajednice po celoy državi, posebno po Sloveniji lepo napreduje. Tudi v našoj krajini so ljudje pokazali, da priznavajo edino dr. Korošca za pravoga voditelja Slovincov. Vse, ka je dobroga i poštenoga v našoj krajini, se zbira okoli dr. Korošca. Pa moremo povedati pred vsem svetom, da je pri nas ešče vnogo, vnogo poštenjakov. Ljudje sami vidijo i spoznavajo, da je tisto mačkovsko gibanje pri nas samo delo ništerni zgubleni lüdi, šteri so v svojem življenji že vsemogoče delo opravljali, največkrat pa po ječaj sedeli. Ljudje so spoznali, da je mačkovsko gibanje pri nas pravzaprav delo tisti lüdi, šteri so veri i cerkvi sovražni i šteri so bolševiškoga mišljenja. Mačkova stranka je pri nas samo plašč za protiverško i komunistično gibanje. Vse ka je pri nas protiverškoga i komunističnoga, se zdaj šče skriti za nedužen mačkov plašč i ščejo z mačkovstvom naše pošteno ljudstvo zvabiti v protiverški i komunistični tabor. Nego naše pošteno ljudstvo je to protiverško past spoznalo i se je v zadnjem časi javno, trumoma izpovedalo za dr. Korošca.

V našoj krajini do zdaj že obstojijo organizacije v občinaj: Sobota, Sobota okolica, Tišina, Cankova, Pertocha, Rogaševci, Gornja Lendava, Šalovci, Mačkovci, Prosenjakovci, Martjanci, Tešanovci, Bogojina, Dobrovniki, Beltinci i Polana. Vse yesnice teh občin so zastopane v organizaciji. Za soboški srez je že tudi izvoljeni sreski odbor, v lendavskem srezu se pa organizacija v punom obsegi izyrši v najkračšem časi, gda pride iz Belgrada poslanec toga sreza g. dr. Klar.

Sreski odbor za soboški srez tvorijo: Bajlec Franc, advok. konc. v M. Soboti, predsednik, Kerec Franc, šef borze dela v Soboti I. podpredsednik, Bačić Franc, pos. Gor. Lendava II. podpredsednik, Celec Ferdo, rav. Kmečke posojilnice v Soboti, tajnik, Nemeš Vince, Tešanovci, blagajnik.

Murska krajina v zadnjoy številki milo toži, kak to, da nova stranka ne upošteva bivšij radikalov. Nam bi mogla „Murska krajina“ tudi povedati, što je bio bivšij radikal i ali je tisti bivšij radikal, šteri je med tem časom že tri druge strankarske kapute oblekeo, ešče dnes spoj radikal, i kelko bivšij radikalov ma ešče dnes za sebov.

Zvünešnja.

Boji v Abesiniji se nadaljavlejo. Skoro dva tjedna je bio mir na vsej bojiščaj v Afriki, samo tu pa tam so bile kakše menšje praske. Oboji, tak Taljani, kak Abesinci so se pa med tem časom pripravljali na vekše boje. Taljani so z aeroplani preiskali i pregledali abesinske pokrajine i gde so opazili abesinske vojake, so je iz aeroplanov s strojnimi puškami napadali. Včasie se je zgodilo, da so Taljani cela velka žitna polja s strojnimi puškami naravnost pokosili, zato ka so mislili, da se v njij skrivlejo abesinski vojaki. V Abesiniji najprej v tom časi, gda se pri nas že zima pripravlja, najlepše silje zori. Abesinski vojaki so se zdaj že navadili na aeroplane i se znajo pred njimi dobro skriti. Od

Ljubim to polje zeleno,
te lepe prekmurske ravni —
zrem za deželo zgubljeno,
ker zame prostora več ni.

Tujina postala druga mi mati,
ne čakam ljubezni od nje,
le tja, kjer sestre so in brati
tja hoče — želi si srcé.

začetka, gda so Abesinci zaglednoli taljanske aeroplane, so vsi začnoli bežati i s puškami strelati na nje. Tak so Taljani iz aeroplanov včasie opazili Abesince i je začnoli s strojnimi puškami kositi, nego ta nevarnost je Abesince napravila bole previdne.

Taljani so začnoli prodirati na severnoj fronti. Kak znano, majo Taljani v Afriki poleg abesinske države dve koloniji: edno na severoizhodnoj strani Abesinije, edno pa na južnoj strani. Tak so Taljani Abesinijo napadnoli z dvej strani. Na južnoj strani zdaj boji počivajo, na severnoj fronti so pa Taljani začnoli z vekšim napadom na Abesince i prodirajo proti abesinskomu mestu Makale. Taljani so proti Abesincem sijajno oboroženi. Novinari, šteri na lici mesta opazujejo boje i poročajo domo, pravijo, da pri taljanski napadaj človek vojake skoro ne vidi. Pri napadaj pošlejo Taljani naprej najprej tanke, proti šterim se Abesinci nikak nemrejo braniti. Tanki so nej ravno velki, dobro oboroženi s strojnimi puškami i metalci bombe i lahko idejo vsešerom po abesinskoj pokrajini, čiravno nega cest. Tanke pa v zraki stalno spremlajo aeroplani, proti šterim se Abesinci ravnotak teško branijo, čiravno so Abesinci jako dobri strelci. Zgodilo pa se je že, da so Abesinci več taljanski tankov zgrabili na te način, da so skupali globoke jame, je pokrili z vejevom i listijom, pa gda je teški taljanski tank na to past prišeo, je spadno v jamo i tak prišeo Abesincem v roke.

Abesinci se umikajo pred Taljani. Izgleda, da Abesinci prepustijo Taljanom brez boja tudi mesto Makale, štero so že začnoli prazniti. Abesinci se umikajo pred Taljani obprvim zato, ar se proti taljanskim tankom teško branijo, ob drugim pa zato, ar ščejo Taljane za seov zvabiti v gore. Taljani so zdaj prišli do visiki gor, štere njim stavljajo pot v notranjost Abesinije. Te, do 3 i 4 jezero metrov visike gore so pravi obrambni zid za abesinsko državo. Prek teh gor nega v notranjost države nikši cest, nego samo vozke poti za mule i pešce, te poti pa vodijo po globoki i vozki dolinaj, štere so napravile vode i potoki. V tej goraj nede mogli Taljani niti s tanki niti z aeroplani proti Abesincem nikaj napraviti. Tu bo lahko šo samo vojak za vojakom peški naprej, s puškov v roki i na to ravno Abesinci čakajo. Abesinci se znajo po goraj dobro spskriti, zato čaka tu Taljane največša nevarnost.

Mühe i boleznj na fronti. Za taljanske vojake so največša nadloga celi roji čarni abesinski müh, štere so tak nadležne, da idejo človeki v oči, nos, vüha i vüsta i se ji je strašno teško obraniti. Poleg müh so se pa

močno razširile med vojake razne vrste malarije, tak da vojaki trumoma zbeležajo i morajo večino tej betežnikov odpelati nazaj domo v Italijo, zato ka se v Afriki nikak nemrejo ozdraviti.

Pogajanja za mir med Italijov i Abesinijov se nadaljavajo, nego izgleda, da kakšega posebnoga uspeha ta pogajanja nede mela. Tu najprej nejdete telko za pogajanja med Italijov i Abesinijov, kak bole za pogajanja med Italijov i Anglijov. Anglija je s svojimi kolonijami v Afriki, ravnotak soseda Abesinije, kak Italija, zato Anglija nikak ne gleda z lepim obrazom toga dela, da bi si Italija Abesinijo osvojila. Anglija bi tudi rada en velki del Abesinije mela, posebno severni del Abesinije, gde se nahaja velko jezero z imenom Tana. Iz toga jezera najprej izvira i teče reka modri Nil, šteri napaja Egipt. Ta država je pa pod angleškim protektoratom. Angleži znajo, da tisti, šteri ma oblast nad Tana jezerom, bo gospodar tudi Egipta. Z dnešnjov modernov tehnikov najprej lahko inženeri gdašče zaburajo z velikimi betonskimi zidovi Nil, s tem pa vzemejo tudi Egipti vse življenje. Što je gospodar Tana jezera v Abesiniji, ma teda v rokaj tudi gospodarski ključ Egipta. Zato lahko čakamo, da bo zavolo Abesinije prišlo med Italijov i Anglijov ešče do velke svaje, ali se pa tevi dvej državi med seov lepo pogodita, potem bo tudi konec bojne med Italijov i Abesinijov.

Za povrnitev kralja v Grčiji je glasovalo 98% prebivalstva. Kak znano, so Grki pred 11 leti stirali svojega kralja i oklicali republiko, nego v tej 11 letaj je grška država nikšega mira nej mela. Revolucija za revolucijov se je vršila v tom časi, generali so nej bogali predsednika republike, niti nej eden drugoga. Grško ljudstvo se je tej večni domači revolucij navolilo i zahtevalo, naj pride pregnani kralj Jurij nazaj. Zdaj se je vršilo glasovanje i se je izkazalo, da je 98% grškoga prebivalstva za kralja i monarhijo, pa samo 2% za republiko.

Turkestan, dozday velko kitajsko pokrajino, štera je tak velka kak tri Jugoslavije, so ruski bolševiki zavzeli i jo priključili k svojoj državi. Kitajska se zavolo notranji svaj i neredov nej mogla braniti proti bolševiškomu ropi.

Predsednik kitajske vlade vmorjen. Na kitajskom je nered čiduže vekši. Kitajsko državo so začnoli trgati na ednoj strani Japonci, na drugoj pa ruski bolševiki. Kitajska vlada doma nemre reda vzdržati, ešče menje se pa more braniti proti zvünešnjim sovražnikom. Da bo nered ešče vekši, je nekši zločinec dne 2. novembra k smrti strelo predsednika kitajske vlade Vaučiuveja.

Križi na naši gimnaziji.

Notici, ki je izšla pred tedni pod tem naslovom v našem listu, dodajemo sledeče pojasnilo.

Ko smo šibali postopanje onih našij javnih in nejavnih kulturnih delavcev, ki to zadnja leta v naši krajini z napadanjem vere in Cerkve grešili proti oliki in verski strpnosti, nismo hoteli nikogar žaliti.

Tudi ko smo omenili našo gimnazijo, nismo mislili vseh gg. profesorjev, saj je med njimi nekaj naravnost odličnih vzgojiteljev, ki znajo izvrstno poučevati, a obenem spoštujejo versko prepričanje svojega dijaštva — kot to velevala zakon. Koga izmed njij, sedanjih in bivšij, se tiče naša graja, to vsak sám ve; ve pa to tudi in čuti dijaštvo in naše ljudstvo.

Kdo je odstranil križe iz gimnazijskih šolskih sob, tega zaenkrat ni

smo omenili. Ugotavljamo pa, da se je to zgodilo že pred več leti.

H koncu naj omenimo samo šeto. Ako hočemo, da bo v našij časij res vzcvetela enakost, ljubezen in bratstvo, se bomo nujno morali povzpeti do tega, da se bomo med seboj spoštovali in to posebno v onih čuvstvih, ki so vsakemu človeku najsvetejša: v verskih.

Vzgojiteljem pa tudi drugim naj bi bil vedno pred očmi Platonov opomin: „Kdor napada in podkopuje vero, ruši temelje človeške družbe“. (De leg. I. 10.) Nič manj resne niso besede Washingtonove: „Vera in nrvnost sta neizogibno potrebni podpori občnega blagostanja. Ni rodoljub, kdor izpodkopava ta dva mogočna stebra ljudske sreče“. (R.; U. S. A. I. 3.)

Evo, tako govorijo véliki možje!

NEDELA.

Vučenič, znam, da si resnicoluben i v istini včič pot božo, aleluja.

Molimo. O Bog, naše pribežališče i naša moč; poslušaj pobožne prošnje svoje Cerkve, ki sam pobožnost navdihaveš, i daj, da ka verno prosimo, v istini dosegemo. Po Gospodi našem.

Dvajsetidruža ned. po risalaj.

Evangelium sv. Mataja XXII.

Vu onom vremeni: Idoči Farizeuše tanač so držali, ka bi vlovili Jezusa vu reči. I poslali so k njemu Vučeniče svoje z Herodijanci, govoreči: Vučiteo, znamo, ka si pravičen, i pot Božo po pravici včič, i nemaš paske na nikoga: ar ne gledaš na peršono ljudi: povej nam zato, ka se tebi vidi? Jeli je slobodno dati Casari, ali nej? spoznavši pa jalnost njihovo, veli: ka me skušavate skazilijci? pokážte mi dačni pejnec. Oni so pa prikazali njemu eden sod. I pravi njim Jezus: čida je kep ete, i napisek? Velijo njemu: Casarov. Teda veli njim: dajte zato, štera so Casarova, Casari, i štera so Boža, Bogi.

*

Berilo iz pisma sv. apoštola Pavla Filipljanom. „Bratje! O tem sem prav osvedočen, da bo on, ki je v vas dobro delo začno, tudi dovršo, do dneva Kristuša Jezusa. Zakaj po pravici moram tak misliti o vas vseh, ar vas imam v srci i ste v moji zvezaj i pri obrambi i vtrjevanji evangelija vsi vi deležni iste milosti kak jaz. Zakaj Bog mi je svedok, kak hrepenim po vas vseh v lubezni Kristuša Jezusa; i to prosim, da bi vaša lubezen bole i bole rasla v spoznanji v vsakoj razumnosti, da bote preskušali, kaj je boljše, da bi tak bili za Kristušov čisti i brez spotike, napunjeni po Jezusi Kristuši s sadom pravičnosti v slavo i hvalo božo.“

*

Bog mi je svedok, kak hrepenim za vami vsemi v lubezni Jezusa Kristuša.

Kakša je bila ta Jezusova lubezen? Bila je dejanska pa za vse. To se pravi, ka je Jezus ne teliko z rečmi pokazao, ka ma lubeče srce do vseh, nego v dejanji, z delom. V dokaz toga vzemimo samo par dogodkov.

Spomnimo se tistoga 38 letnoga betežnika v Betsajdi. Dugo je že čakao, nišče se ga je ne smiljao. Prvi, ki se ga je, je bio Jezus. Ozdravo ga je popunoma. Pri Jakobovom študenci se je preci časa pogovarjao z ednov ženskov. Zakaj? Znao je, kak velika grešnica je, pa jo je šteo spraviti na pravo pot. To se je tudi zgodilo. Tam, na figovom drevi sedi mali Zahej, da bi vido mimoidočega Jezusa. Nišče ga od vnožice ne zapazi. Jezus je prvi, ki ide k njemu i cilo v njegovo hižo. Pridobo ga je. Od druge strani njemu prinašajo matere svojo dečico. Ali jih bo odgnao? O, ne, ves vesel pravi: *Pustite male k meni priti!*

Da, nedužna deca i seri starci, zdravi i betežni, srečni i nesrečni, meščani in obrtniki, kmet, hlapec, popotnik, berač, grešnik i grešnica, vsi so najšli v Jezusi lubeče srce.

Štokoli pretaka skuze, Jezus je tisti, ki jih posuši. O, kak nesrečen bi bio človek, ču ne bi meo toga vüpanja, ka njemu sv. vera skuze posuši! Kak strašno bi bilo za mater, ču bi vidila, da pokapajo njeno dete v prerani grob, pa ne bi mela vüpanja, da je bo ednok pa vidila. O, te skuze Bog posuši! Štokoli potrebuje tolažbo za svoje srce, pri Jezusi jo dobi. Spomnimo se na dovico v Najmi, spomnimo se na sestri Marto i Marijo. Što ma telesne bolečine, naj se obrne k Jezusi. Spomni se naj tiste žene, ki je trpela 6 let v krvavenji. Što potrebuje v sili pomoč, naj se spomni svadbe v Kani Galilejskoj. Što potrebuje v jakosti opore i moč v skušnjavi, naj se spomni na Jezusove reči: „Čujte i molite, da ne spadnete v skušnjava!“ Što pa prosio püščanja, naj se spomni, ka je pravo Jezusovo desnomi razbojnik: „Ešče dnes boš z menov v raj!“

Ne mislite, ka smo v tej par rendicaj našeli vse dogodke, s šterimi je Jezus pokazao svojo lubezen do ljudi. Dosta, jako dosta jih je. Vse najdete v sv. Pismi novoga zakona. Prve štiri knige so štirje Evangeliumi. To je opis Jezusovoga življenja. Čtite pa najdete nepopisno lepoto.

„Novine in popolna državna gimnazija v Murski Soboti.“

Pod tem naslovom je edna skupina prekmurskih akademikov, ki so združeni v „Klubi prekmurskih akademikov“, napisala v časopisi „Murska krajina“ dugi članek, v šterom na široko razpravlja, kak so se oni borili za našo soboško gimnazijo, i strašno zameri Novinam, zakaj so ne pisale od njuvoga dela za gimnazijo. Da bode naša javnost znala, ka je to za kluba, ki bi pomali lekaj rad nas Prekmurce vodo v vsem javnom življenji, naj Vam ga predstavimo. „Klub prekmurskih akademikov“ (KPA) je društvo, ki so si ga pred leti ustanovili nešterni prekmurski akademiki. Vsakši človek more znati, da tudi društvo more meti nekšo „farbo“. Ali je to že katoličanskoga mišljenja i dela v katoliškom duhi, ali je brezversko, protiversko, komunistično itd., ka pač šče dosegnoti. No, KPA pravi, da se v njem lejko spišejo vsi akademiki, kakšegakoli mišljenja je šteri. Torejsu njuvi člani lahko krščanskoga, ali protiverskoga, ali brezverskoga, ali komunističnoga, bolševičkoga i vsemogočega drugoga mišljenja. Vsakši, ki količakaj zna misliti, vidi, da je v takšem društvi nemogoče delati za eden skupni cio, da se katoličani v takše društvo ne moremo vpisati. Katoličan misli vsigdar katoliško i v tom duhi tudi dela, gdekoli je, posebno pa v društvi. I kaj šče šče dosegnoti, vse šče napraviti v katoliškom duhi. Ravnotak tudi komunist dela vsigdar v svojem komunističnom duhi i se nikdar ne more združiti s katoličanom, kak se ne more združiti ogen i voda. Ka eden šče dosegnoti, to drugi podira.

Vzemimo en primer. Katoličan i brezverec se borita za to, da kakše mesto dobi popolno gimnazijo. Katoličan bo gledao na to, da bo tudi gimnazija katoliška, to je, da bo mela katoliške profesore, da se bodo dijaki vzgajali za prave katoliške može. Brezverec se bo pa trüdo, da gimnazija dobi profesore brezverce, ki bodo tudi dijake vzgajali v brezverskom duhi, da bi tak pomali meli vse šolane ljudi brezverce, te bodo tudi nešolani pomali brezverci. Tak se teda katoličan i brezverec ne moreta boriti skupno za gimnazijo, ar eden ovomi nasprotujeta. Katoličan ostane vsikdar katoličan. Kda svoj „kaput“ spremeni, več ne katoličan. I tudi, če bi si ga samo püsto slačiti, več ne pravi katoličan. Zato katoličan ne more stopiti v ni-edno društvo, ki pravi, da nema nikše „farbe“, niti takšega društva, če bi

bilo mogoče, ne more podpirati. Zato Novine, ki so katoliške, neso mogle objaviti dopisov KPA, ki pravi, da je brez svetovnonazorsko, ar brezbarv-noga društva ne morejo podpirati, i zato se tudi naši katoliški dijaki neso mogli vpisati v KPA, kak bi tej klubu radi, ar so oni lahko samo katoliki i nikaj drugo. Združeni so naši katoliški akademiki v svojem katoliškom društvi „Zavednost“, ki je že 15 let staro i v tom društvi delajo naši dobri akademiki za dobro našega lüstva.

Poleg na Novine se v istom članku v Murskoj krajini te „brezbarvni“ klub obregne tudi na naše katoliško društvo „Zavednost“. Naši akademiki, i združeni v društvi „Zavednost“, ki neprimerno več zaslug majo za soboško gimnazijo, kak KPA, jim v Slovenci etak odgovarjajo:

„Molče bi šli mimo nečednega razpravljanja med raznimi skupinami o zaslugah za prekmursko gimnazijo, če se „Klub prekmurskih akademikov“ (KPA) v članku „Novine in vprašanje gimnazije“ v glasilu „Murska krajina“ ne bi bil obregnil ob nas na sledeči način: „... Poleg tega pa po sili in razsežnosti svoje akcije predstavljamo voljo vsega prekmurskega ljudstva po popolni gimnaziji. Kot taki in po vsem opravljenem delu sprejemamo hladnokrvno na znanje vest, da je bila o otvoritvi 5. razreda obveščena „Zavednost“.“

Ker bi lahko takä izjava dosegla svoj namen, smo jo primorani popraviti s sledečimi dejstvi:

Poleg osebnih intervencij pri dr. Korošcu s strani zastopnikov „Zavednosti“ dne 12. aprila t. l. in 9. maja t. l. v zadevi soboške gimnazije, je „Zavednost“ poslala dne 10. jul. 1935. dr. Korošcu, potem ko je postal notranji minister, sledečo vlogo:

Gospodu dr. Antonu Korošcu, ministru za notranje zadeve v Belgradu. — Katoliško akademsko društvo „Zavednost“ v Slovenski krajini, kot edini upravičeni predstavnik prekmurskega ljudstva, se obrača s to prošnjo do Vas, da posredujete pri prosvetnem ministristvu in zaštvite vse svoje sile, da pride v jeseni do otvoritve petega razreda drž. realne gimnazije v M. Soboti in da se vnese v bodoči proračun postavka za popolno gimnazijo. Petnajstletna borba za popolno gimnazijo v Murski Soboti je iznesla vse mogoče dokaze in upravičene zahteve, ki so pa bile popolnoma udušene. Zgodilo se je celo,

da se je od več strani začela prikrita borba proti gimnaziji v Soboti. Vse to z namenom, da kmetsko ljudstvo Slovenske krajine še naprej ostane pod vplivom tujih protiljudskih elementov, če ne dobi domačega izobraženstva.

Gospod minister! Katoliško akademsko društvo „Zavednost“ se dobro zaveda, da je prekmursko ljudstvo z Vašo osebo dobilo v vladi velikega zagovornika in iskrenega prijatelja. Katoliški akademiki se zavedamo, da Vam je kot dobremu poznavalcu razmer potrebna in nujna popolna gimnazija dobro znana. Zato Vam sedaj ne prilagamo nobenih statističnih dokazov, ki bi potrebnost gimnazije posebej utemeljevali. Prosim Vas samo za pomoč in pozornost, ko se bo stavil predlog za izpolnitev gimnazije v M. Soboti.

Z odličnim spoštovanjem — za Slov. kat. akad. društvo „Zavednost“ v Prekmurju: Bartaky Zoltan, preds., Berden Pavel, tajnik.

In na to vlogo je „Zavednost“ dobila dne 27. oktobra 1935. sledečo brzovajko: Društvo „Zavednost“ M. Soboti. Ukaz o otvoritvi samoupravnega petega razreda je podpisan. Minister Krek.“

Z ozirom na to obvestilo se je zastopnik „Zavednosti“ dne 3. okt. t. l. oglašil pri banu g. dr. Natlačenu in mu je izjavil, da je to samo delni uspeh borbe prekmurskega ljudstva za gimnazijo. Borbo da bomo nadaljevali, dokler ne dobimo popolne državne gimnazije v Soboti. G. ban je na to izjavil, da ima zagotovilo, da se bodo višji razredi gimnazije v M. Soboti postopoma podržavili.

Mislamo, da je moglo priti do take neprijazne izjave od strani „Kluba prekmurskih akademikov“ samo zato, ker „Zavednost“ svoje vloge in svojih intervencij ni razstavila v izložbenem oknu trgovine v Soboti, kakor je to storil Klub prekmurskih akademikov.

Ker hoče nadalje KPA v istem članku javnosti vsiliti mnenje, da je reprezentančna organizacija prekmurskih akademikov, izjavlja „Zavednost“ že ponovno, da to ni in biti ne more, dokler ima „Zavednost“ organiziranih 57 prekmurskih kat. akad. in bogoslovcev ter 20 starešin, ki klubu to reprezentančnost odrekajo.

Ljubljana, 2. nov. 1935.

Slov. kat. akad. društvo „Zavednost“ v Prekmurju

PONOVA PONIZNA PROŠNJA DO PREČASTITE DÜHOV-ŠČINE I STARIŠOV, ALI SVOJCOV, DÜHOVNIKOV, REDOVNIKOV I REDOVNIC IZ SLOV. KRAJINE.

Že smo ednok ponizno prosili, da bi se na vredništvo Mar. Lista v Črensovce poslali od dühovnikov svetnih i redovnih, — klerikov, novincov; redovnic — novink — kandidatij, sledeče podatke: 1. rodbinsko, (krstno i redovno ime); 2. leto i mesto rojstva; 3. kje je v kakšoj službi; 4. keliko se jih je povrnolo od l. 1905 kak M. List izhaja pa iz štere vereizpovedi, če bi štero kotrigo zgübili, štera veroizpoved jo dobila?

Te podatke rabimo za Marijin List, v šterom prikažemo, kak v 30 letnom dari Marijinom, ka smo dali sv. Cerkvi, List pošlemo tudi Njegovoj Svetosti, sv. Oči i našoj Višjoj Cerkvenoj oblasti. Vse pa iz hvaležnosti do Marije, ki nam je bila vodnica i pomočnica v vseh teh letaj i brez štere posebne materne pomoči nikaj ne bi dosegnoti. Marijin List izdamo skupno s kalendarom i bo noso naslov: Dar ap. administrature, Slov. krajine Kat. Cerkvi. List bo tak zednim tudi spomin na dogodek, kda se je naša samostojna cerkvena pokrajina združila z lavantinskov škofijov po letos sklenjenom konkordati.

Na naš poziv se je prvi odzvao g. Hauko, bogojanski plebanoš, ki je poslao zaistino bogat seznam od Bogi posvečenih oseb v njegovoj fari. Bog je posebno blagoslovo to faro. Edno bi prosili ešče od g. plebanoša. Naj nam na 4. točko tudi da odgovor, štere prvotno ne smo meli. Na to točko so nam prvi dali odgovor mil. g.

Szlepecz Ivan, č. kanonik iz Sobote. Ka mislite, keliko jih pristopilo v letaj Mar. Lista v Kat. Cerkvi v soboškoj fari? Više petdeset düš. Pripomnimo tü, da so g. kanonik bili jako bogati dopisnik Marijinoga Lista.

Častiti Materi šolskih sester iz Slov. Bistrice i z Radeč sta nam tudi poslali seznam naših sester. Pri šolskih sestrah mamö blüzi 80 düš. Gda smo pitali v kapucinskem samostani v Celji, če majo koga našega v svojem redi, so nam odgovorili, da nikoga. Sledkar nas pa obvesti č. g. Bojnec, bogoslovec, da jih red ma deset. Iz Ljubljane pa Zagreba mamö že tü seznam od sinov sv. Frančiška. Jih je okoli 25. G. Čirič, nedelski plebanoš nam naznanjajo število povrnjenih. Seznam lazaristov sestavlja g. Čontola v Ljubljani. Na sestavljanje svetne dühovščine smo oprosili gosp. Tratnjek Štefana, bogoslovca v Maribori. Gda te sezname dobimo, bo slika popolnejša, a ne še zadosta. Prek mej države mamö več naših, v Austriji, na Vogrskom itd., prosimo podatke od njih. Prosimo podatke na priliko od benediktinca Pertocija, ki je v Sev. Ameriki. Starišje so svoj čas bili v Küpsincih, se odselili na Štajar, pa ne vemo, če še živejo. Napravite nam to uslugo, ki poznate familije, da poskrbite od sina zahtevane podatke. V Gradci mamö jako dosta sester pri Križarkah. Dozdaj ne še nišče javo njihovoga števila.

Prosimo vse, ki za koga znajo, posebno stariše i rod, naj javijo vse svojim dühovnim pastiröm, prečastiti gospodje pa našemi uredništvi. Ide se samo za Slov. krajino, za tiste, ki so tü rojeni. Trüd povrni vsem dobra Mati Marija.

Vredništvo Mar. Lista v Črensovcih.

Dijaško polje.

V spomin umrlim tovarišem.

(Pro die septima.)

Nebo se je sklonilo nocoj do zemlje, utrnilo so se božje zvezde v daljnem svodu in zalesketale nad mokrimi grobovi. Pale so solze in zarošile mehko blede jesensko cvetje, nad vse lepo kakor umirajoča mladost.

V eni misli so se združili kristjani pravičniki, v Kristusovi odrešilni daritvi, vsi: božji zemljani, božji svetniki in trpeče verne duše. Vsi gorijo v hrepenenju po Bogu, svetniki v veliki neskončni ljubezni, verne duše v bolečem upanju očiščujočega ognja in zemljani v veri, iskanju in v boju zoper samega sebe; vsi hočejo Boga.

Bratje in sestre so in so v eno strnjeni nocoj v medsebojni ljubezni, v molitvi za trpeče duše.

Poglejte za hip: nebeščani molijo v svetlobi in slavi pred Očetom, molijo zemljani v bolesti in žalosti pa s Kristusovo daritvijo, Kristusova kri kaplja in očiščuje duše, iz Njegove rane teče voda in pere, pere grehe: to je velika daritev ljubezni nocoj, da

Po katoličanskem sveti.

Poljska. Katoličani na Poljskom. Katoličanov na Poljskom je 19 milijonov i 500 jezer rimskoga obreda, 3 milijone 600 jezer grškoga obreda, Škofij je na Poljskom 21 s 7.054 farami. Duhovnikov je vseh 11.469. Redovnikov je 6.040 i majo 333 samostanov. Redovnic je 15.038 i majo 1.474 samostanov. V misijonih ma Poljska 550 misijonskih delavcov: 250 misijonarov i 200 sester.

Nemčija. Katoličanski tisk. Kak je znano, so v Nemčiji neštérnim katoličanskim dnevnikom prepovedali izhajati. Zato so se začnoli v zadnjem časi močno širiti katoličanski tjedniki. Tak majo zdaj neštérni tjedniki do 80 jezer naročnikov.

Francija. Naglo zmenšanje števila rojstva. Francoski učenjak Femand Bovera je primerjao število ljudi od l. 1870. z letom 1935. Žalostna znamenja za Francijo so. Francija je 1870 mela 38 milijonov duš i 50.000 tujcov, mozemcov. Leta 1935 pa ma 41 milijonov, a od toga je 3 milijonov inozemcov. V tom časi je prebivalstvo Nemčije zrastle od 39 milijonov na 67 milijonov, Angleške od 26 na 46, Italije od 25 na 43 i Japonska od 33 na 68 milijonov. Leta 1870. je prišlo v Franciji na eden zakonski par 22 rojstev. Tak je v Franciji zdaj menje ljudi kak je bilo leta 1870. Če bo tak šlo dele, bo mela Francija 1980. samo šče 29 milijonov duš — Francija je jasen vzgled, da če narod ne živi po božoj postavi, izumira. Zavolo greha je izomrlo že vno go narodov!

Martiniškemu Dominiku Saviju v spomin.

Preteklo nedeljo je ob 1/2 5 zjutraj nenadoma umrl gojenec Martinišča, četrtišolec Zrim Andrej iz Kuzme. Ta smrt je globoko pretresla ne le vso številno martiniško družino, ampak celom Soboti; saj je le malokdo, ki bi ne bil poznal tega ljubeznivega angelčka. Ko je ležal na odru, ki ga je ljubezen sogojencev vsega okitila s cvetjem, se je nekdo izrazil: „Umr! je martiniški Dominik Savio!“ (Dominik Savio je bil gojenec svetega Ivana Boska, umrl je tudi kot petnajstleten deček l. 1857. v sluhu svetosti.) Pokojni Drašek je bil res v marsičem podoben Dominiku: znal je tudi on družiti veselje in svetost, vprav po Don Boskovem naročilu: „Služite Gospodu v veselju“. Bil je vedno vesel; zabaval je svoje tovariše s krasno igro na odru, istočasno vzpodbujal z angelsko pobožnostjo. Zdi se, da je tudi on sklenil po Dominikovem zgledu: „Moja prijateljstva bosta Jezus in Marija“. Vsak dan je prejel sveto obhajilo, ljubezen do nebeske Mater! Kako krasen zgled si nam dal! Zavoljo tega upamo, da si nesel krstno nedolžnost neomadeževano pred Sodnika, ko te je ono noč tako nepričakovano poklical!

Prejšnji dan si še tako vesel krasil oltar Marije Pomočnice! Ob dveh po polnoči, ko ti je prišlo slabo, si

se Bog Oče usmili in sprejme duše iz trpljenja v svoje božje naročje.

Vera v Boga, v nadnaravno in v posmrtno življenje dviga človeka iz materijalne vsakdanosti v duhovnost in dostojanstvenost. Življenje gre preko telesne smrti in duša živi dalje, pravična in očiščena uživa Boga, če pa še ni zadostila za grehe telesa, pa čaka, da se očisti, preden more do Boga. Tako verujemo kristjani. Molitev pa pomaga, dušo približa Bogu.

Zato se je spomnil nocoj otrok svojih starišev in poromal molit na grob, stariši niso pozabili otroka, okrašena je njegova gomila, sestra je spletla venec pokojnemu bratu na nagrobni križ, brat je prišel in umrli sestr! v spomin luči prižgal. Tako je nocoj.

Zagrnila je tema svet in molitev je zajela duše onih, ki so po grobiščih prižgali luči in se vanje zazrli: to nemirno plapolanje, ta plah drget, to je kakor hrepenenje verne duše po Bogu.

Tovariši, bratje! Razkropljeni smo, vsak v svojem kotu živi in študira. A verjemo v nadnaravno življenje, v duha in dušo. In poudarili smo nekoč ljubezen, ljubezen pa družil!

Meksika. Nasprotnik cerkve za krščansko šolo. Nedavno se je na sestanki meksikanskih pravnikov (advokatov itd.) razpravljalo od šole. Govore so meli razni socialisti i so se navdruževali v njih za brezversko šolo. A na zadnje je vstano eden znani nasprotnik Cerkve i meo svoj govor, v šterom se je jako odločno zavzeo za svoboden pouk. Izjavo je, da so njemi strašne posledice brezverske šole vzele veselje, da bi ešče naprej delao za to, da se odpravijo krščanske šole. Svoj govor je končao s temi rečmi: „Izjavlam, da je odstranitev Evangelija iz šole zločin, hūdobija. Edina pomoč, da rešimo zemlo od pogūbljenja, je, da se izročimo v roke Najvišjega zakonodavca“.

Združene države. Roosevelt evharističnomi kongresi v Clevelandi. Na tom kongresi se je zbralo do 500.000 ljudi. Mons. dr. Schrembs, škof v Clevelandi je pisao predsedniki Roosevelti pismo, v šterom njemi piše od kongresa i njemi pošila pozdrave ameriških katoličanov. Roosevelt je na pismo osebno odgovoro. Želi, da bi kongres kak najbolje dosego svoj namen i ar se sam nemre vdeležiti kongresa, pošle svojega delegata g. Farley-a. Na konci evharističnih prslav je dao sv. Oča potom radija vsem udeležencem kongresa svoj papeški blagoslov.

Kanada. Katoličanska delavska društva so se v Kanadi jako razširila i lepo delujejo. Izmed njih je bio zvoljeni delegat za mednarodno konferenco dela v Ženevi na dve leti. Do zdaj so mela to mesto delegata soci-

tekel še enkrat v kapelico pozdravit Jezusa in Marijo! — Potem pa je prišlo — strašno za grešnike in posvetnjake — a sladko za Marijinega otroka: nenadna smrt, — in znašel si se v Marijinem naročju, na srcu tvojega božjega prijatelja. —

Ljubi, nepozabni Drašek! Veš, kako smo vsi jokali ob tvojem grobu: eno samo srce, ena sama solza! Niti slutili nismo, kako globoka je bila naša medsebojna ljubezen! Že četrto leto nas je vezal družinski duh blaženega Don Boskovega zavoda, zato smo jokali za teboj kot za bratom. Hudo nam je, pa smo te izgubili. A nismo Te bili vredni! Dovršil si svoj tek: kratko časa si sicer živel, a dovršil si dolgo dobo. Dosegel si svoj cilj, posvetil si sebe in z lepim zgledom si skušal posvetiti tudi nas.

Potrebovali bi še tvojih svetlih zgledov, a potrebujemo še bolj tvoje molitve!

Daj, Drašek, poprosi Mamico, naj ljubi in vodi tudi nas, kot je vodila in ljubila tebe. Saj smo tudi mi vsi njeni ljubeči sinovi!

Ti pa, Drašek, boš vzor nam vsem, ki smo te ljubili in poznali. Večen bo spomin nate. In — lep! —

Duh gre preko daljav in more bivati, kjer hoče!

Bratje, nocoj se združimo v spomin onim, ki so bili mladi, kakor mi, in so hoteli mladostnega življenja s polno hrepenečo dušo, pa je sestra Smrt prišla in njih življenje Bogu na daritveni oltar položila. Letos, ko je znova padel eden najboljših, se jih spomnimo vseh; živeli so in se trudili, kakor mi, in ko so zatonili, je ostala le njih neizgovorjena bolečina, zaprta v njih srce, svetu nepoznana, zato toliko bolj žgoča, ker ni mogla biti rojena. In ob smrti vsakega smo jo občutili, a je ne doumeli, ker je bivala v globljih dušah.

V spomin našim mladim — njih mladost bo ostala večna — Miroslavu pesniku, Baši Jožefu bogoslovcu, naša krajina je v njem zapela; Kuharju Štefanu, bogoslovcu, iz naroda je pesem zbral; Küzmi Jožefu, bogoslovcu, blaga, skromna duša, vnetja za blagor in svetost ljudstva je v njem žarela; Fartelju Viktorju, poln je bil lepih idej, videl je bol naše domovine s pesniško dušo; in še Žižeku Alfonzu, abiturijentu, bratje, njegova smrt nas še

Podalšaj si življenje!

Življenje moremo podalšati, betege preprečiti, betežne ozdraviti, slabe okrepčati, nestalne okrepiti i nesrečne osrečiti!

Ka je zrok vsakše bolezni?

Oslablenje živcov, potrlost, zgūba dobrih prijatelov ali svojih bližnjih, razočaranje, strah pred boleznijov, slab način življenja i dosta drugih vzrokov.

Zadovolstvo je najbolši vračiteo! So poti, ki te morejo pripelati do dobrega razpoloženja, oživiti tvoj značaj, napolniti te z novim vūpanjom; ta pot je pa opisana v razpravi, ki jo more vsaki, ki jo žele, dobiti taki i

čisto brezplačno!

V toj maloj priporočnoj knjigici je raztolmačeno, kak morete v kratkom časi i brez ovire med delom ojačiti živce i mišice, odpraviti slabo razpoloženje, trūdnost, razmišlenost, oslablenje spomina, nerazpoloženje za delo i nešteto drugih betežastih pojavov. Zahtevajte to razpravo, ki vam bo nudila dosta veselih vōr. — Poštno zbirališče:

Ernst Pasternack, Berlin SO.

Michaelkirchplatz 13. Abt. 890.

alisti. Izvolitev katoličanskoga delegata v Ženevo kaže, da se tudi v Kanadi zavedajo katoličanski delavci, da njim bo šlo dobro edino te, kda bodo za nje skrbeli i je vodili nesebični i globokoverni voditelji, izbrani iz njih srede. Takši morejo tudi najbolje požrtvovalno delati za dobro delavca.

GLASI.

SLOVENSKA KRAJINA.

Novi kino mamo v Lendavi. To smo že poročali. Bojimo se pa, da kino dosta več duševnoga kvara napravi kak haska. Malo je najmre dobrih komadov. Da se bar to dosegne, ka se dosegnoti da, prosimo mero-dajno oblast v imeni starišov, naj šolskoj deci prepove obiskavati kino. Ravnatelstvo meščanske šole je to že učinilo, naj jim tem bole sledijo vodstva ljudskih šol.

Čeki zavrtnjeni. V Bogojini je nekaj pobirao čeke, ki so jih dobili davkoplačevalci i jih je poslal v Beograd ministri Korošci, rekši ka so čeki prevelke šume terjali. No, minister Korošec, četudi je minister, ne more delati proti finančnomi zakoni, zato je čeke poslal nazaj s pripombav: „Ka je što dužen, mora plačati.“

Moč zavretoga mošta se je pokazala v nedelo, gda je Toplak Ignac, kolonist iz Gaberja zasmicao lakoškoga dečka Szabó Janoša. Ti ljubleni človek, da si pa včas! le hūjši kak marše.

Bogojina. Oblast je zvedila, a ne od g. plebanoša, da so štale v jako nevarnom stanji. Zato je poslala dopis cerkvenomi odbori potom občine, naj se štale po strokovnjaki popravijo ar so nevarne za življenje ljudi i živali.

boli, tako je svež njegov grob, veste dobro, kaj je nosil s seboj, pisateljski talent s smehom in dobro voljo na licu pa s trpljenjem v svoji iskajoči duši.

V spomin tem mladim nadarjenim in morda še drugim iz naših vrst naj veljajo te besede.

Tovariši sacerdotes mementote sodalium in commemoratione pro defunctis — najlepši spomin! In porojmo potem v duhu vsi na dom umrlih: verna je naša krajina in trpeča, čez njo se dviga križ odrešenja in ob njem so pokopani vsi naši mladi i skupnem grobu in na grobu je naš daritveni oltar, kjer se žrtvuje vse trpljenje naših vernih sinov in hčera v spravo in za odrešenje; ob naši daritvi se križ poveljuje, in raste v nebo, iz nebes pa sije po križu naše poveljanje po našem strohnenju v novo lepo življenje.

Po veri in ljubezni smo združeni z umrlimi tovariši.

Tovariši, preko njih smrti bo prisijalo novo sonce, nova bodočnost. Pojdimo vsi h križu na njih grob nocoj:

In ob njih spominu se sklonimo, v svojih dušah luči prižgimo in molimo!

Štale so v tak slabom stanji, ka je zna količkaj močnejši viher i količkaj zmetnejši sneg podreti. Če bi se pa to zgodilo, bi farnicje grozno bili vdarjeni, ar bi mogli ne samo nove štale povati, nego plačati na vnoge jezerke segajočo odškodnino za ponesrečene ljudi i stvari. Naj se pa te nesreče ognejo i naj pokažejo svojo lūbezen do svojega g. plebanoša, po celoj fari glasno zahtevajo vsi dobri i pametni farniki: kleti se nove štale morajo dogotoviti.

Karitas za vse, vsi za Karitas. Prijatelje žrtvujejo eden za drugoga vse. „Karitas“ je naš prijateo. Pa je prijateo tistij, ki so v stiski i potrebujejo penezno pomoč. Kak je ona naš prijateo, tak moremo biti mi njeni prijatelje. Prijateljstvo svoje pokažemo s tem, ka njoj zavūpamo ... Zavūpanje pa pokažemo s tem, da se pri njoj zavarjemo. Zavarjete se leko za slučaj smrti i za her'jivo. Za pogoje zavarvanja zvedite pri vodstvu „Karitas“ v Mariboru, Orožnova 8. pri g. Schinka v D. Lendavi, pri g. Rousi v Beltincih i pri gospe Škalar Jožici v Soboti pri gg. dušni pasteraj i. t. d. Pobrīgajte se kemprie, ar je škoda vsakoga dneva. Kemprie se zavarjete, tem prle bote meli zagvūšen pripomoček za stara leta, za slučaj smrti, ali za slučaj ženitve vaše dece. Že jezeri so izrekli zavarovalnici „Karitas“ toplo zahvalo. Zahvalni njej bote tudi vi!

Nesreča našega v tūjini. Kozar Lovrenc iz Martinja se je vozo iz Boisfranconota v Franciji v bližnjo ves, da si spokūpi nekše potrebščine. Gda se je pelao s potačom domo, ga je po nepazljivosti šofero povozio avtomobil, šteri ga je vrgo na železniško progo, gde si je razbio glavo i se potuko po teli. Prišli zdravnik njemi je zavezao rane, štere, če ne bo komplikacij, so smrtno nevarne.

Gederovci. Okt. 31. je obhajao naš širiteo, g. Edšidt Štefan, svojo 60 letnico s tem, ka se je s sprejemanjem sv. prečiščavanja zahvalo dobro-mi Bogi za vse dobrote, štere njemi je v teh lepih letaj poklono. Na god Kristuša Krala v Lendavi so ga za 60 letnico z rečmi lūbezni pozdravili g. Klekl Jožef i njemi izročili dar: čislo i molitveno knigo pa njemi želeli, naj dosegne tisto, ka pove naslov molitvenika: Večno življenje. Ž njimi so ga pozdravili tudi navzoči gg. duhovniki i širitelje.

Črensovci. Na oltar sv. Družine, v upravnistvi Novin je darūvao lepi gornji prt g. Žerdin Kazimir, trgovec. Bog plačaj.

Tešanovci. Vogrinec Ivan, tesač, je pridelaio na svojoj gredi v ednoj jami od ednoga krumplina 91 krumplinov. Nat je bila 177 cm visoka. To je pa že zaistino svetovni rekord.

Proda se pod ugodnimi pogoji hranilna knjižica Hranilnice in posojilnice v Radencih z vlogo nad 100.000 Din ali tudi v manjšem znesku. Informacije pri upravi lista.

KŪPŪJEM CVETLIČNI I HAJDINSKI MED po dnevnoj ceni vekšo količino. S a g a d i n Ivan, Beltinci.

Rešeno je pitanje kmečki dugov.

Od aprila 1932. l., kada je bila vpelana zaštita kmeta, so razne vlade izdavale uredbe, ki so za nekoliko časa rešile pitanje kmečki dugov. Pa vse te uredbe so bile bole političnoga kak gospodarskoga značaja. Vse vlade so si s temi uredbami štele samo pridobiti politično naklonjenost kmetov dužnikov. Vse te uredbe pa so pitanje kmečki dugov ne rešile, nego so samo plačilo dugov odlagale. Tak so vsi kmečki dugovi postanoli od kratkoročnih dugoročni i obrestna mera se je znižala na $4\frac{1}{2}\%$ pri denarni zavodaj i na 1% pri privatni vupnikaj. Pa tudi te obresti je ne trbelo plačati, ar so vse uredbe plačilo glavnice i obresti odložile.

To večno odlaganje je povzročilo v našem narodnom gospodarstvu vnogo slabi posledic. Dužniki so se več ne brigali za to, ka bi plačali dug. So bili zato ništerni dužniki, šteri so plačali vse, ka je zahtevala uredba, ki je bila te v veljavi, pa je prišla nova uredba, štera je dala prav onim, šteri so nikaj ne plačali, ar je ta nova uredba pa odložila plačilo i glavnico i obresti za nadale. Tak so tudi tisti, šteri bi duge lejko plačali, nej šteri plačati, ar so začnoli senjati, ka do vsi dugovi zbrisani, ka nikaj nede trbelo plačati. Kmečke hranilnice so prišle zavolo večnoga odlaganja plačila dugov v težko stanje. Dužnik je duga ne plačao, a vlagateo je zahtevalo izplačilo svoje vloge. Ar so pa hranilnice nej notri dobile sposojeni penez, so tudi ne mogle vlog izplačivati i zato je vsikdar bole raslo nezavupanje vlagatelov. Tej so vsikdar bole pritiskali na hranilnice i zahtevali izplačilo vlog. To je pa začetek vmiranja hranilnic!

Slaba posledica odlaganja plačila dugov je bila tudi ta, ka je kmet več nindri ne mogeo dobiti kredita. Što bi njemi pa posodo, — če je te ne trbelo povrnoli. I tak so začnole propadati hranilnice, prestano je ves obtok penez na vesi. Vloge v hranilnicaj so zmrznole. Šteri so meli peneze doma, so ne šteri posoditi — i tak je začnole propadati gospodarstvo vesi, šteroga steber so ravno hranilnice i zavupanje.

Razumlivo je zato, ka se je vsikdar bole zahtevala stalna vreditev kmečki dugov. To so zahtevali denarni zavodi, vupniki, pa tudi vnogi dužniki. Tudi zdajšnja vlada je sprevidila potrebo končne rešitve toga pitanja. A da bi kme bole rešila to pitanje, je finančno ekonomski odbor ministrov pozvao na konferenco zastopnike vsej gospodarski ustanov, da čuje njivo mišljenje i predloge. I zdaj je vlada izdala uredbu, s šterov je za stalno rešeno pitanje kmečki dugov. Zdjaj je premiono straj i skrb vupnikov za svoje peneze, pa tudi senje dužnikov, ka duga

nede trbelo plačati. Zdjaj vsakši dužnik zna, kelko i kada trbe plačati dug i vsakši vupnik zna, kelko i kada lejko zahteva od dužnika.

Gvišno je, ka je gnjes ščista upravičena zahteva po zmenšanji dugov. Dugovi so strašno narasli z ozirom na vrednost kmečkoga imanja i to so narasli na škodo dužnikov i na korist vupnikov. Cene pridelkov so spadnole na edno tretino prejšnje vrednosti, cena zemli celo na edno petino. Če je što meo prle 5 plügov zemle i ešče eden plüg küpo i se na njega zadužo, gnjes mora odati vsej 6 plügov, da reši dug. Tudi nova uredba je to nekoliko upoštevata, pa samo pri jako zaduženi kmetaj. Drüge države, kak Bolgarija i Rumunija, so zmenšale za par procentov vse duge brez ozira na višino.

Pa poglednimo si zdaj malo dobrote te nove uredbe.

I. Dužniki se delijo v 3 kategorije:

1. V prvo kategorijo spadajo dužniki, šteri dug ne presega edno petino (20%) vrednosti njuvoga imanja. Tej morajo svoje duge plačati v 12-letni obroka s $4\frac{1}{2}\%$ obresti, če so dužni denarnim zavodam i 1% obresti, če so dužni privatnikom. Vsakše leto se morajo plačati obresti i del glavnice. Od glavnice se plača hranilnicam od vsakši 100 Din prvo leto 6 Din, drügo 7 Din, tretje 8 Din i tak dale 12 let, a privatnikom pa prvo leto 4 Din, drügo 5 Din. i. t. d. Obresti i del glavnice se morajo vsakše leto plačati do 15. novembra Prvi obrok glavnice i obresti se morajo plačati do 15. nov. 1936. l. Do 15. nov. 1935. l. se morajo plačati samo obresti od 23. nov. 1933. do 15. nov. 1934, to se pravi obresti za 1934. l. Obresti za 1935. l. do se priračunale h glavnici, i te letos ne trbe plačati. Tak morajo letos do 15. nov. dužniki plačati obresti za 1934. l., a kleti do 15. nov. prvi obrok glavnice i obresti za 1936. l.

Če pa vupnik misli, ka bi njemi dužnik lejko plačao dug v menje kak 12 letaj, lejko zahteva od sodišča, ka se rok za odplačilo duga skrajša. Če sodišče sprevidi, ka je zahteva vupnika upravičena, lejko skrajša rok odplačila, ali ne pod 6 let.

2. V drügo kategorijo spadajo dužniki, šterij dug znaša od edne petine do polovice vrednosti njegovoga imanja. Tudi tej dužniki do odplačivali dug v 12 letaj s $4\frac{1}{2}\%$, oziroma 1% obrestmi. Če pa dužnik misli, ka nede mogeo duga plačati v 12 letaj, lejko zahteva od sodišča podugšanje roka i zmenšanje obresti. Sodišče mora gledati, ka se dužnik i vupnik sama pogodita za odplačilni rok i višino obresti. Če se pa neta mogla poav-nati, te sodišče lejko podugša rok za odplačilo največ na 25 let i zmenša obresti na 2% .

3. V tretjo kategorijo spadajo dužniki, šterij dug je vekši, kak je vredna polovica njuvoga imanja. Tem se briše

telko duga, kelko ga je več od polovice njuvoga imanja. Če ma što imanje vredno 100.000 Din, pa je dužen 70.000 Din, se njemi dug zniža na 50.000 Din. Tej dužniki lejko zahtevajo od sodišča, ka se njim podukša odplačilni rok največ na 25 l. i zmenšajo obresti na 2% . Za zbrisane duge dobijo vupniki v višini od 50% do 80% vrednosti dužnikovoga imanja povrnčilo od države, a dugovi vekši od 80% vrednosti dužnikovoga imanja se brišejo i vupniki ne dobijo povračila od države. Če je dužnikovo imanje vredno 100.000 Din, pa je dužen 90.000 Din, se njemi dug zmenša na 50.000 Din (50%) a 30.000 Din (30%) povrne vupniki država, a ostali dug (više od 80% vrednosti dužnikovoga imanja) se briše.

Sodišče lejko na prošno dužnika odloži najduže za leto dni zavolo toče, požara, povodni itd. plačilo celoga letnoga obroka ali samo eden del toga.

Če dužnik ne plača del glavnice i obresti vsikdar do 15. nov., lejko vupnik te prisilno izterja. Če dužnik ne plača tri zaporedne obroke, zgubi pravico, ka bi plačivao po toj uredbi i vupnik dug lejko včasi sterja.

Če ti je dužnik posodo peneze pod bole ugodnimi pogoji, kak so določeni po toj uredbi, plača dug pod temi bole ugodnimi pogoji. Če bi vupnik zahtevalo vekše obresti od $4\frac{1}{2}\%$ oziroma 1% i če dužnik plača, se vupnik kaštiga z zaporom do 6 mesecov i do 10.000 Din globe.

Dugovi hranilnicam se lejko plačajo tudi s hranilnimi knjižicami te hranilnice, a ne več kak štiri petine duga, edna petina se mora plačati z gotovimi penezami.

Agrarni interesi i drügi kmetje, šteri so küpili veleposesniško zemlo, lejko dug za to zemlo plačajo s telko pšenice, kelko bi je lahko küpili s pogodbenov cenov zemle tisti den, kada je bila pogodba zaključena. Če ste küpili plüg agrarne zemle 1925. l. za 7.000 Din, pa ste poravnali že 5000 Din, te lejko ostali dug pavrnete z sedmimi metri pšenice. (1925. l. je bila cena pšenice 300 Din meter, tak ka bi za 200 Din, štere ste ešče dužni, küpili 7 metrov pšenice). Če je dug pre-računani v pšenico, se h glavnici priš-te vse neplačane obresti do 15. nov. 1933. i te se dug plača v 10 vednakij letnij obroka s $4\frac{1}{2}\%$ obresti. Prvi obrok se mora plačati 15. nov. 1935.

Küpec drüge zemle (ne veleposesniške) lejko povrne zemlo tistim, od koga je küpo, samo nemre zahtevati nazaj peneze, štere je že plačao za zemlo. Če je što küpo plüg zemle za 15.000 Din pred 20. aprilom 1932. l. i izplačao 5000 Din, lejko to zemlo povrne tistomi, od šteroga je küpo, samo 5000 Din ne dobi nazaj. Če je pa na račun küpnine küpec plačao menje, kak bi znašala arenda na zemlo

za telko let, kelko je küpec obdelavao zemlo, lejko tudi povrne zemlo, samo mora plačati ešče telko, da bo cela šuma, štero je plačao za zemlo, znašala telko, kelko bi plačao arende na to zemlo. Če pa tisti, šteri je zemlo odao, zahteva zemlo nazaj i je küpec že plačao več kak bi znašala arenda, njemi mora povrnoli te višek. Če pa küpec šče zemlo zadržati, te nej dužen plačati več, kak je dvakratna gnješ-nja cena zemle. Če ste 1925. l. küpili plüg zemle za 15.000 Din, je gnjes ta zemla vredna pravimo 6000 Din. Če ste že plačali 5000 Din, te ešče morate plačati 7000 Din (vküp ste plačali za plüg zemle 12.000 Din = dvakratna gnješnja cena zemle).

Ne spadajo pod zaščito po toj uredbi i morajo se plačati tak kak vupnik zahteva: arende, plače hlapcom i deklam, plačila zavolo kaznivi del, dugovi obrtnikom, šteri so nastanoli po 20. okt. 1931. l. Nadele dugovi iz nasledstva; dugovi iz nasledstva pridejo pod zaščito samo te, če naslednik ne pristane na to, ka bi se njemi njegov del, ki njemi je bio določeni prle, izplačao po denešnjoj vrednosti.

Obrtniki i trgovci na vesi majo pravico do zaštite po toj uredbi, če so tudi poljedelci i če vekši del davkov plačajo od zemle.

Vsi posli po toj uredbi so oslo-bodjeni od taks. R. M.

Pošta.

Kociper Štefan, Francija, iz Odranec. Ednoj Šteler Adeli že hodijo Novine i je tudi plačala. Pitaj jo, če je prle na drügi naslov dobivala, ali ne. Ti si pa ešče dužen celoletno naročnino, 100 Din. Prosimo jo kemprie. — Žokš Štefan, Spodnji Žerjavci. 8 Din sprejeli, za letos vse plačano. Kalendar dobite, gda pošlete 4 Din. Pred novim letom je pošlite. — H. P. Knežev. Poslali znova aug. številko Mar. Lista, prejšja se je mogla zgubiti. Ostale številke pa pridlo skü-pno s kalendarom. — Ropoša Štefan, Novant, Francija. Hvala za pozdrav. Sprejeli 76 Din. Duga na letos je ešče 24 Din. Novine M. list s kalendarom koštajo 100 Din. Lepo čtenje je vnogovrstno, je dobite od 15 Din. naprej po falati. Gda peneze pošlete, nam včasi sporočite, keliko naj naročimo dobroga čtenja. — Lacković Terezija, Francija. Peneze sprejeli. Kama naj obrnemo višek od 24 Din? — B. A. Boka Kotorska. Prošnje ne smo sprejeli, ponovite jo. Ali jo bar razložite, te mo znali, kak stoji i če je prišla. Vse proti rešavamo. — Kovač Regina, Francija. Peneze sprejeli, obračunajte je, ar ste dosta več plačali kak ste dužni. G. F. Ljubljana. Dozdaj nikaj ne prišlo.

Banque S. Baruch et Cie, 11. Rue Auber 11. Paris - 9e.

odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. Vrš vse bančne posle najkolantneje. Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-64, Bruxelles; Francija: št. 117-94, Paris; Holandija: št. 1458-66, Ned. Dienst; Luxembourg: št. 5967, Luxembourg. Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice. 24-4

Za srečo.

Na hribu visokem sem stal. Pod mano je bila širna ravan. Tihe vasice z belimi cerkvicami in ponižnimi preprostimi zvoniki so sanjale. In mislil sem na ljudi, ki v njih žive. Delajo in se potijo, za nekaj se borijo ... Pa mi je šel pogled na sivo mesto tam pod gorami in videl sem v mislih, kako tisoči hite po belih cestah, kako po nečem hrepene ... Z mislijo sem šel preko snežnih planin, preko skritih dolin v kraje neznane, v daljne dežele, v tuje svetove. In vedel sem: povsod tam bivajo ljudstva neznana, tuji ljudje, ki jih sila skrivnostna vleče nekam, k nekemu cilju. Kaj je to, po čemer hrepenimo vsi, mi tukaj v stari Evropi, ljudje v bajni deželi ameriški, ljudje na vročih afriških tleh? Kaj je tisti privlačen, skrivnostni cilj? Sreča je ...!

Srečen biti! To je ona skrivnostna sila, ki tako vleče ... Sreča! To je cilj, za katerega bije dve milijardi človeških src, po katerem hrepeni sleherni človek. Tako smo ljudje različni med sabo, toda družni nas vse: hrepenenje po sreči. V nas je tako neug-nana težnja za srečo, tako tesno z nami združena, da nas nikoli ne zapusti. Še nesrečnež, ki je obupal nad

življenjem, upa in veruje v srečo: mi-si namreč, da jo najde v smrti. Da, hrepenenje po sreči je dota, ki nam jo je narava položila v zibelko, da naj uravnava naša dejanja in nas to-laži v bedi.

Narava nas torej priganja: hiti za srečo: In mi hitimo in iščemo ... Iščemo tistega, kar bi nam utešilo srce, ka bi nas osrečilo, kar bi umirilo nemirno hrepenenje ...

Kje je tista sreča, ki bi nam utešila želje srca? Je mar to zlato, sre-brno bogastvo? Poglej samo skopuha: v strahu trepeče za svoje zaklade, v nezmernem pohlepu še več si želi! Ni sladkega miru v njem, njegove želje nikdar niso utešene. Ni tistega boga-stva, ki bi zadovoljilo neizmerno hre-penenje ...

Kaj torej zadovolji človeško hre-peneče srce? Mar uživanje sladkosti življenja? So srečni tisti, ki utr-gajo vsako cvetko na pisanem travniku življenja, ki izpraznijo vsako čašico medu, ki jo dosežejo v svoji mladostni razgibanosti? Morda za nekaj trenutkov! A potem bukne na dan toliko večje hrepenenje za nečim, kar ne ovne tako hitro, kar ne zbeži tako naglo. Kako bi mogla bežna radost zamašiti brezdhanje globine hrepenenja človeške duše!

Kam se naj tedaj obrnemo, da se nam naproti prismeblja sreča? Mar naj se povzpne na vrhove slave? Toda, komu je slava in čast prinesla zadovoljnost in mir? Nemškega pesnika Goetheja so slavili kakor malokoga na svetu. A sam je dejal, da v vsem svojem življenju ni bil niti štiri tedne zares srečen! Saj: slava danes je, jutri mine, ti pa ostaneš z bolestnim, neutешenim hrepenenjem ...

Mar nas bo znanost osrečila? Da, razveselili se bomo odkritje res-nice, toda vznemirilo nas bo tisoč novih, temnih vprašanj. Ali najdemo srečo v krepkem zdravju? Čez noč nam lahko izgine in naše sreče bi bilo konec! —

— Kaj tedaj? Ali sreče — ni? Ali nam je narava zato položila hre-penenje v srce, da bi težili za tem, kar nikoli ne bi dosegli, ker tistega — ni? Ali smo ustvarjeni zato, da zaman iščemo umiritev srca?

Ne, Bog, stvarnik človeške na-rave nikoli ne vara! Ako je Bog položil v nas hrepenenje po sreči, mora biti nekje tista sreča. V vseh živalih je težnja po hrani in za vse živali na zemlji je hrana! Kakor ljudje ne moremo biti brez hrane, tako mora biti tudi naše teženje po sreči nasičeno!

Kje pa naj iščemo še, ko nas

ne more osrečiti ne bogastvo, ne slava, ne uživanje in nobena podobna do-brina? Išči-mo! Tam, kjer je taka dobrina, ki bo izpolnila neskončno človeško hrepenenje. Saj nas bogastvo, slava in druge zemeljske dobrine prav zato ne zadovoljujejo, ker so nekaj kon-čnega, majhnega, minljivega, naše srce pa hrepni po nečem neskončnem, ve-likem, neminljivem. Klic srca po po-polni sreči mora biti zadovoljen! To-rej mora biti popolna sreča! Popolna sreča, ki ostane, ko mine bogastvo, slava, lepota, zdravje. Popolna sreča je torej mnogo več, kakor vse min-ljive dobrine, je neskončno Dobro. In to neskončno Dobro se imenuje — Bog.

Duša, Bog je tvoja sreča, tvoj mir, kakor je vzkliknil sv. Avguštin: „Zase si nas ustvaril, Gospod, in ne-mirno je naše srce, dokler ne počiva v tebi!“ Duša, v Bogu boš našla bla-ženi mir!

Kako moreš, nevernik, z grešnim jezikom reči, da ni Boga, ko pa Ga nemirno hrepenenje tvojega srca ne-prestano oznanja!

Gospod, v tvojem hrepenenju po sreči Te spoznavam! Daj, da te bodo v spoznanju molili vsi, ki nevede po Tebi hrepenijo!